

СТАНОВИЩЕ

**От доц. д-р Неда Балканска, СУ „Св. Кл. Охридски“, ФНОИ,
катедра Специална педагогика
на проекта за дисертация за присъждане на образователна степен
„доктор” в област на висше образование 1. Педагогически науки,
професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика)
на тема: Образователни стратегии при ученици със синдром на
дефицит на вниманието и хиперактивност**

Автор: Василиос Перистеропулос

Научен ръководител: доц. д-р Мая Сотирова

Актуалност на дисертационния труд: проблемът за обучението на деца със синдром на дефицит на вниманието и хиперактивност е много актуален в световната практика. Причините за това са свързани с големия брой ученици със СДВХ, които се обучават в общообразователните учебни заведения и значителният интерес, проявяван от специалистите към тази група деца поради положителните резултати, които могат да се постигнат по отношение на тяхното развитие и обучение чрез прилагането на адаптирани подходи. В нашата практика това е един от малкото научни трудове, посветени на създаване на обучителна програма, комбинирана с инструмент за оценка на академичните постижения, които са съобразени с потребностите на гореспоменатата група деца. В този смисъл настоящият проект за дисертационен труд се характеризира с подчертана актуалност.

В структурно отношение трудът съдържа четири глави, увод, изводи и заключение, както и справка за публикациите, свързани с дисертационния труд и приносите на автора. Обемът от страници възлиза на 264, в библиографската справка са цитирани 242 източника, от тях 234- на латиница, 4- на гръцки език и 4- на кирилица. Следва да отбележа, че структурирането на разработката е в съответствие с основните изисквания за дисертация.

Теоретичната постановка на проблема е представена в следните посоки: дефиниции и класификации на синдрома на дефицит на внимание

и хиперактивност; етиология и диагностични процедури; терапевтични и обучителни подходи при учениците със СДВХ.

Авторът цитира редица актуални изследвания на световни учени, с което демонстрира добро познаване на съвременната научно-изследователска практика. Това е задължително условие за коректната организация, провеждане и анализ на резултатите от извършения експеримент. Прави впечатление богатата библиографска справка, на базата на която е извършен теоретичният анализ на проблема и аргументираната позиция на докторанта, както и адекватният научен стил на разработката.

Дизайнът на емпиричното изследване съдържа цел, обхват и участници в експеримента, като информацията за тях е коректно представена. Инструментът и процедурата на изследването са детайлно описани. Изследвани са 54 деца от различни учебни заведения в Гърция, от начална училищна възраст. Формиращият експеримент е проведен на три етапа, в рамките на една година, което свидетелства за сериозна задълбочена изследователска дейност.

Анализът на резултатите представлява логичният финал на тази научно-изследователска разработка. Данните от проведения експеримент са интерпретирани количествено и качествено. Емпиричните данни са подложени на статистически анализ, който по убедителен начин доказва тяхната стойност. Резултатите са илюстрирани посредством таблици и диаграми, което улеснява тяхното възприемане.

Текстът на автореферата отразява съдържанието на дисертацията. Посочени са шест публикации по темата на дисертацията, две от тях - в съавторство с научния ръководител.

Настоящият дисертационен труд се характеризира с редица **приноси с научно - приложен характер**:

1. Компетентно е систематизирана и анализирана теоретичната информация, посветена на въпросите за обучението на ученици със СДВХ;
2. Разработена и апробирана е мултистратегийна обучителна програма, включваща и поведенчески терапевтични техники,

- която може да намери широко приложение в практиката и да повиши качеството на работата на специалните педагози и резултатите от нея;
3. Разработен и апробиран е диагностичен инструмент, насочен към регистриране на академичния прогрес на учениците, който може да изпълнява както диагностични функции, така и да служи за периодично атестиране на училищните постижения на изследваната група деца;
 4. Създадената програма отваря врати за бъдещи изследвания, както и дава възможности за бъдещо усъвършенстване и разработване на алтернативни, подобни стратегии, които ще обогатят образователната практика;
 5. Настоящата програма може да се адаптира и да намери успешно приложение и при други групи деца с нарушения.

Като **препоръки** мога да отбележа: да се формулират задачи и хипотези на изследването и литературните източници на гръцки език да бъдат представени отделно от тези на латиница в библиографската справка.

В заключение: Обсъжданият проект на дисертация по актуалност, замисъл, начин на изложение, обработка и анализ на данните, както и неговите приноси моменти, удовлетворява изискванията на Закона за научните степени и звания. Всичко това, подкрепено от положителното впечатление, което остави у мен дисертационният труд, ми позволява да предложа на Уважаемото Научно жури да присъди на **Василиос Перистеропулос** образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика).

02.12.2020 г.

гр.София

доц. д-р Неда Балканска